
Ю. Л. БОШИЦЬКИЙ

*Юрій Ладиславович Бошицький, професор,
заслужений юрист України, ректор Київського університету права НАН України*

*Ольга Вікторівна Михайленко, вчений секретар
Київського університету права НАН України*

ЩОДО ПРІОРИТЕТІВ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА НАН УКРАЇНИ У 2015/2016 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Напередодні нового 2015/2016 навчального року, який ставить нові завдання перед Київським університетом права НАН України, вже стало традицією коротко визначити та сформулювати цілі та пріоритети. Щороку ми намагаємося комплексно визначити й охарактеризувати особливості основних напрямів діяльності та пріоритетні кроки університету на майбутнє на підставі аналізу здобутків за минулий навчальний рік і позитивного досвіду в освітній сфері як у нашій країні, так і за її межами.

Для нас 2014/2015 навчальний рік був роком вагомих здобутків. Університет був неодноразово успішно представлений на міжнародних та всеукраїнських виставках, презентаціях, різноманітних освітніх форумах, заходах. Зокрема, університет був удостоєний Гран-прі в номінації «Ефективність науково-дослідної діяльності вищого навчального закладу», «Профорієнтаційна робота серед молоді», «Креативність в організації наукової роботи молодих вчених та студентів» і отримав звання Лауреата конкурсу I ступеня у номінації «Інновації у діяльності вищого навчального закладу з інтеграції в європейській освітній і науковий простір».

2015/2016 навчальний рік для Київського університету права НАН України є визначальним, оскільки у грудні 2015 р. виш відзначатиме своє 20-річчя від дня заснування.

Святкування ювілею є визначною подією в житті нашого колективу. З перших днів існування університету ми прагнули насамперед створити навчальний заклад вищого гатунку за формою, духом і змістом. Для цього ми постійно вдосконалювали якість освіти, застосовували сучасні технології в організації освітнього процесу, використовували позитивний інноваційний досвід провідних зарубіжних вузів, модернізували матеріально-технічну базу. Працювали не покладаючи рук для того, щоб університет отримав визнання й світову популярність, став лідером сучасної освіти в Україні.

Сьогодні Київський університет права НАН України займає гідне місце серед профільних вищих навчальних закладів України, користується заслуженим авторитетом серед наукової спільноти.

Вважаємо, що це – висока оцінка діяльності усього нашого колективу. При цьому, хотілось би виділити десять пріоритетів Київського університету права НАН України у 2015/2016 навчальному році.

Пріоритет перший – модернізація освітнього процесу. Освітньо-наукова діяльність є основним напрямом функціонування Київського університету права НАН України.

В університеті створено бездоганні умови для навчання: сучасна бібліотека та читальний зал; обладнано мультимедійні аудиторії; аудиторії інтерактивного тестування та інформаційно-комунікативних технологій, які забезпечені інтерактивними дошками, комп'ютерами останнього покоління; сучасний лінгафонний кабінет; криміналістична лабораторія тощо.

Велика увага в університеті приділяється впровадженню в освітній процес інноваційних комп'ютерних технологій. Мультимедійні аудиторії дають змогу проводити в університеті віртуальні заняття з різних галузей права, в режимі онлайн спілкуватися з викладачами з інших університетів як в Україні, так і за кордоном, проводити онлайн майстер-класи видатних вітчизняних та зарубіжних науковців як у самому університеті, так і за його межами, наукові конференції з трансляцією в мережі університету та світовій мережі Інтернет.

Важливим і визначальним напрямом розвитку університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для органів державної влади й управління, підприємств усіх форм власності.

Виходячи із необхідності формування змісту освіти та змісту навчання, відкриття нових спеціалізацій відповідно до потреб ринку праці, у 2015/2016 навчальному році планується пройти акредитацію за наступними напрямками, зокрема:

- 1) магістр за спеціальністю 8.18010011 «Інтелектуальна власність»;
- 2) магістр за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство».

Забезпечення конкурентоспроможності університету має відбуватися завдяки високій гарантованості якості освітніх послуг, у тому числі й шляхом створення умов для набуття студентами комунікативної компетентності іноземною мовою на необхідному освітньому рівні. І тому університет з нового навчального року розпочинає впровадження для всіх охочих платних курсів із вивчення іноземної мови. Курс навчання обиратиметься слухачем залежно від його власних потреб і рівня володіння мовою та поділятиметься на базовий курс іноземної мови рівня А1-В1 і поглиблений курс іноземної мови рівня В2-С1.

Виходячи із концептуального положення університету щодо необхідності інтеграції української освіти до європейського і світового простору, Київський університет права НАН України здійснюватиме організацію і проведення літніх шкіл разом із університетами-партнерами іноземних держав, зокрема з Тбіліським університетом ім. Давида Агмашенебелі (Грузія).

Випускники нашого університету отримують необхідний рівень фахових правових знань, чітко аналізують сучасні політичні, соціальні та економічні проблеми розвитку суспільства і визначають власну життєву позицію. Вони адаптовані до громадського життя та конкурентоспроможні на ринку праці.

Пріоритет другий – університетські музеї як один із засобів забезпечення практичної підготовки фахівців. З метою забезпечення захисту прав інтелектуальної власності та інформування про ймовірні ризики і втрати, пов'язані з придбанням підробок, Київський університет права НАН України перший на теренах нашої країни у новому навчальному році відкриє «Музей підробок Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством».

Разом із тим у новому навчальному році в університеті відбудеться відкриття Музею криміналістики ім. Ганса Гросса, який призначений для формування стратегії, тактики і мистецтва оволодіння студентами знань, практичних навичок і вмінь застосування криміналістичної техніки, оформлення матеріалів для проведення криміналістичних експертиз, ознайомлення з тактикою і методикою проведення слідчих дій з метою пізнання, доказування й розслідування злочинів.

Пріоритет третій – поглиблення профорієнтаційної роботи. Університет проводить широкомасштабну інформаційно-орієнтаційну діяльність з метою залучення до навчання абітурієнтів з найбільш обдарованої шкільної молоді, здатної опанувати програми вищої освіти.

Задля цього університет із 2015/2016 навчального року вперше започаткує проведення Міжнародного форуму з прав людини за підтримки Координаційної ради молодих юристів при Міністерстві юстиції України. Крім того, університет продовжуватиме проводити Всеукраїнський конкурс наукових робіт ім. В. М. Корецького «Права людини в сучасному світі: погляд молоді».

Пріоритет четвертий – акцент на зміст науково-дослідної діяльності. Про значний науковий потенціал університету свідчить щорічне проведення конференцій міжнародного та всеукраїнського рівня, видання монографій, навчальних посібників, публікація статей у наукових виданнях.

Керуючись нормативними положеннями щодо необхідності інтеграції освітнього процесу й наукової роботи, а також створення належних умов для нерозривності освіти та науки, Київський університет права НАН України і надалі продовжуватиме проводити щорічні міжнародні та всеукраїнські науково-практичні конференції: «Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького», «Сучасні проблеми правової системи України», «Міжнародно-правові проблеми сучасного торговельного мореплавства», «Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні», «Сучасні проблеми гуманітаристики: сучасні проблеми, комунікативні та педагогічні стратегії», «Сучасні виклики та актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі».

Результати проведених наукових досліджень у 2014/2015 навчальному році знайшли своє відображення у шести виданих збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Креативним напрямом діяльності університету вважаємо підготовку циклу довідково-енциклопедичної літератури, зокрема Малих енциклопедій. У 2015/2016 навчальному році побачать світ доповнена та переглядана «Мала енциклопедія права інтелектуальної власності» та «Мала енциклопедія канонічного права».

Крім того, за результатами розробки науково-дослідної теми «Дослідження основних інститутів держави та суспільства: компаративістичний аналіз сучасних правових доктрин» університетом буде видано колективну монографію, яка поповнить наукові видання колективу Київського університету права НАН України.

У січні 2016 р. буде розпочато роботу над новою науково-дослідною темою.

Особливого значення в сучасних умовах розбудови правової, демократичної, соціальної держави набуває потреба у всебічному дослідженні теоретико-методологічних питань юридичної науки з метою визначення перспектив розвитку сучасного державотворення. В цьому контексті, університет спільно з Європейським Інститутом Омбудсмена та Союзом юристів України готує до видання колективну монографію «Європейское сердце прав человека», присвячену 25-річчю Європейського Інституту Омбудсмена.

Пріоритет п'ятий – поглиблення інтеграції юридичної освіти і науки. Новелою в науково-дослідній діяльності університету у 2015 р. стало створення Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові та Міжнародного центру правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді.

За нетривалий період на базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові було проведено десять наукових форумів, які мали певний резонанс у наукових колах Львівщини, зокрема, круглий стіл «Парламентаризм в Центрально-Східній Європі: історія, національні особливості, сучасні тенденції», «Обставини, що виключають злочинність діяння: проблеми теорії та практики», «Сучасні актуальні проблеми права інтелектуальної власності в країнах Центрально-Східної Європи: теорія, методологія та практика».

Найближчим часом на базі Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові спільно з Всеукраїнською громадською організацією «Наукове товариство інвалідів «Інститут соціальної політики» планується проведення всеукраїнського семінару «Роль навчально-реабілітаційних центрів у створенні регіонального та корекційно-реабілітаційного освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами» та круглого столу в рамках семінару «Актуальні питання соціально-правового захисту та реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності в країнах Центрально-Східної Європи».

З-поміж іншого, Міжнародний центр правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Львові у 2015/2016 навчальному році працюватиме у напрямі:

- проведення курсів, тренінгів, лекцій-семінарів для міських голів, працівників міських і селищних рад з метою їх юридичного просвітництва та підвищення професійної кваліфікації;
- надання послуг з вивчення іноземних мов. Зокрема, йдеться про популярні мови (англійська, німецька та французька), а також менш затребувані на ринку бізнесу іноземні мови – західнослов'янські;
- проведення виставок та презентацій картин відомих художників з метою популяризації та підтримки їхньої творчої діяльності;
- подання грантових проектів та програм із правової, суспільно-політичної, економічної, освітньо-наукової проблематики, які на сьогодні є актуальними і затребуваними у нашій державі, дослідження яких, у свою чергу, сприятиме наближенню України до європейського правового, соціально-економічного та культурного середовища.

На базі новоствореного Міжнародного центру правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи у м. Ужгороді, відкриття якого відбудеться у листопаді 2015 р., університет проведе IX Міжнародну науково-практичну конференцію «Європейська юридична освіта і наука» спільно із Закарпатською обласною державною адміністрацією та Ужгородським національним університетом, яка була започаткована у 2008 році.

Пріоритет шостий – активізація співпраці університету з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності. Результатом плідної співпраці Київського університету права НАН України з іноземними закладами та установами є реалізація низки міжнародних проектів, проведення конференцій, участь працівників університету в різноманітних міжнародних програмах, що в цілому дає можливість розширювати кордони міжнародного співробітництва.

Саме таким науковим заходом стала Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі», яка вперше була проведена у 2014 р. на базі нашого університету спільно зі Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (далі – ВОІВ).

Проведення саме такої конференції зумовлено вимогами освітнього процесу університету, оскільки наш заклад готує фахівців у сфері інтелектуальної власності за рівнем підготовки «магістр».

У грудні 2015 р. ця конференція проводитиметься вже вдруге.

Крім того, в рамках програми ВОІВ «WIPO Publication Depository Library Program» у Київському університеті права НАН України створено єдину в Україні бібліотеку-депозитарій Всесвітньої організації інтелектуальної власності. При організації цієї бібліотеки враховувався вагомий внесок університету в розвиток наукових досліджень з права інтелектуальної власності. Бібліотека-депозитарій ВОІВ, що постійно поповнюється матеріалами міжнародного законодавства з інтелектуальної власності (конвенції, договори, угоди), літературою з питань авторського права, патентів, товарних знаків, покликана сприяти більш глибокому ознайомленню студентів та науковців Київського університету права НАН України, фахівців усієї країни в галузі інтелектуальної власності з багатоплановою діяльністю ВОІВ, питаннями правового регулювання та захисту інтелектуальної власності.

Пріоритет сьомий – оптимізація контенту і форми «Часопису Київського університету права» та участі в наукометричних базах даних. Вже чотирнадцять років університет видає «Часопис Київського університету права», який є фаховим за спеціальністю «Юридичні науки».

Нині, коли в наукових колах для оцінювання результативності наукової діяльності все частіше використовують наукометричні показники відповідно до індексу цитування, важливо забезпечити нашим авторам доступ до міжнародної апробації результатів своїх досліджень.

Тому ліцензійною угодою від 10 жовтня 2014 р. «Часопис Київського університету права» внесено до Міжнародної наукометричної бази даних HeinOnline (США).

HeinOnline – найбільша в світі база повнотекстових юридичних журналів. HeinOnline пропонує колекцію електронних періодичних видань з різноманітних правових питань і дисциплін. Доступ до цієї бази даних мають 175 країн світу.

Наразі «Часопис Київського університету права» проходить процедуру включення до Міжнародної наукометричної бази «Index Copernicus International» (Польща).

Пріоритет восьмий – розширення міжнародного співробітництва університету. Міжнародна діяльність університету активно здійснюється в рамках укладених угод про співпрацю, основними положеннями яких є обмін науковим досвідом, підготовка студентів за спільними магістерськими програмами, спільна дослідницька діяльність, обмін науковою літературою тощо.

На сьогодні Київським університетом права НАН України укладено майже 100 Меморандумів про співпрацю. Це 22 країни світу та 47 навчальних закладів.

Упродовж 2014/2015 навчального року було підписано угоди про співпрацю із зарубіжними університетами Словаччини, Грузії, Іспанії, Туреччини, Угорщини, Польщі. Серед них: Центрально-Європейський університет м. Скаліца, Батумська державна морська академія, Гіресунський університет, Університет Короля Хуана Карлоса, Мішкольцький університет, Державна вища Східноєвропейська школа в Перемишлі.

Перспективним для КУП НАНУ залишається співпраця з Варненським вільним університетом «Черноризец Храбр» (Болгарія) у напрямі реалізації спільної магістерської програми з міжнародного права.

Із 2015/2016 навчального року планується розширення переліку магістерських програм із вищими Грузії, Словаччини тощо, пошук і залучення нових закордонних партнерів до співробітництва з Київським університетом права НАН України, поглиблення співпраці в рамках уже існуючих угод з університетами, міжнародними освітніми фондами та організаціями, залучення іноземних грантів.

Крім того, продовжуємо проводити майстер-класи провідних вітчизняних та зарубіжних вчених правознавців і юристів-практиків, політиків, державних діячів. Тільки упродовж 2014/2015 навчального року студенти мали змогу прослухати двадцять майстер-класів авторитетних вчених з України, Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Росії, Франції, Польщі, Швейцарії, Італії, Канади.

Пріоритет дев'ятий – поглиблення виховної роботи. В університеті створено всі умови для формування високопрофесійного фахівця та освіченої, гармонійно розвиненої молодого людини, яка плідно використовує вільний від занять час.

З цією метою, починаючи з 2008 р., в Київському університеті права НАН України успішно реалізуються започатковані десять соціально корисних молодіжних проєктів: «Пізнай свій край», «Інтелектуальна власність України: перлини сучасної літератури для студентської молоді», «Інтелектуальна власність України: перлини сучасного живопису для студентської молоді», «Майбутнє України – в руках талановитої молоді», «Передай тепло своєї руки маленькій дитині», «Передай тепло своєї родини людям поважного віку», «Сьогодні зі спортом – завтра з майбутнім», «Формуємо власну бібліотеку зі студентської лави», «Кроки до прекрасного», «Діти народжуються не для війни».

У рамках проєкту «Сьогодні зі спортом – завтра з майбутнім» для студентів університету вже другий рік поспіль будуть організовані змагання з міні-футболу на Кубок імені Б. Є. Патона, змагання з армреслінгу на Кубок імені Ю. С. Шемшученка, IV шаховий турнір серед студентів-правників, присвячений пам'яті всесвітньо відомого вченого, академіка В.М. Корецького.

У рамках проєкту «Кроки до прекрасного» ми видамо п'ятий компакт-диск з класичною музикою. Робимо це традиційно, щороку, до дня народження університету.

І ще один важливий напрям виховної роботи – це духовне виховання студентської молоді. І тому в Рівненському інституті на листопад 2015 р. заплановано відкриття студентської каплички на честь святиителя Петра Могили.

Пріоритет десятий – модернізація матеріально-технічної бази університету – запорука його розвитку. Модернізація матеріально-технічної бази були і залишаються одним із основних завдань перспективного розвитку університету.

У 2014/2015 навчальному році в будівлі Київського університету права НАН України було проведено реконструкцію фасаду центрального входу та здійснено добудову до основного корпусу загальною площею 166,2 кв. м. На першому поверсі ми маємо сучасну студентську їдальню площею 156,6 кв. м, на другому – дві аудиторії, розраховані на 80 і 65 студентів відповідно.

Значну увагу в університеті було приділено облаштуванню сучасних приміщень Міжнародного центру правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи у Львові.

Наразі на завершальному етапі роботи з облаштування приміщень Міжнародного центру правових та економіко-соціальних досліджень країн Центрально-Східної Європи в Ужгороді.

У 2015/2016 навчальному році весь колектив університету очікує активна й наполеглива діяльність, спрямована на формування нової генерації фахівців, які оволодівши фундаментальними та спеціальними знаннями були б здатними до самостійної творчої праці з урахуванням вимог часу та змін, що відбуваються в суспільстві. Це запорука подальшого успішного розвитку та процвітання університету, а також зростання професійних успіхів кожного нашого працівника. Незважаючи на сьогоднішні суб'єктивні та об'єктивні обставини й тимчасові економічні труднощі в країні, Київський університет права НАН України буде гідно виконувати свої статутні функції та на високому професійному рівні обстоювати статус єдиного навчального закладу юридичного профілю в системі НАН України.